

Zápis

z obhajoby disertační práce pana Mgr. Miroslava Severy
konané dne 21. 2. 2014

téma práce: „Tomáš Akvinský a jeho spory s heterodoxními mistry svobodných umění.“

přítomní: doc. Karel Thein, Ph.D.

prof. PhDr. Stanislav Sousedík, CSc.

doc. Zdeněk Kratochvíl, Ph.D.

doc. Mgr. Daniel Heider, Ph.D.

Václav Němec, Ph.D.

Jan Palkoska, Ph.D.

Předseda komise doc. Karel Thein, Ph.D. zahájil obhajobu. Školitel prof. Stanislav Sousedík, CSc. představil přítomným kandidáta. Přiblížil běh života a jeho publikační činnost.

Kandidát seznámil přítomné se svou disertační prací. Sdělil zejména:

- práce pojednává o tématu věčnosti světa a jednoty intelektu
- vykládá specifické pojetí víry a rozumu u heterodoxních mistrů svobodných umění
- heterodoxní pojetí vztahu víry a rozumu vede k fideismu v teologii a skepticizmu ve filosofii
- heterodoxní pojetí devalvuje pojem pravdy

Oponenti (doc. Mgr. Daniel Heider, Ph.D a Václav Němec, Ph.D.) přednesli závěry svých posudků.

Doc. Mgr. Daniel Heider, Ph.D. ocenil výběr tématu, zejména jeho původnost v ČR. Vytkl opominutí slovenské monografie. Vytкнуl nedodržení zavedeného překladatelského úzu zavedených filosofických termínů. Ocenil nicméně kvalitu provedených překladů. Upozornil na nedostatečné vymezení pozice, kterou autor disertační práce vyvrací. Doc. Mgr. Daniel Heider, Ph.D. vznesl požadavek na vysvětlení těchto témat:

- jakým způsobem vysvětlují rozumové poznání jednotlivin autoři františkánské školy
- jakým způsobem probíhá iluminace fantasmatu dle Sigera z Brabantu
- jakým způsobem probíhá poznávání lidské duše po jejím oddělení od těla

Doc. Mgr. Daniel Heider, Ph.D. vytkl drobné jazykové nedostatky a překlepy. Celkově doporučil práci k obhajobě.

Václav Němec, Ph.D. ocenil výběr tématu, které není v rámci českého bádání příliš zpracováno. Vytkl kolísavou úroveň práce. Za nejzdařilejší část označil výklad Tomášova pojetí duše a intelektu. Za největší nedostatek práce označil skutečnost, že není zřejmé, jak se práce vztahuje k dosavadnímu mezinárodnímu bádání a v čem spočívá její přínos. Autor disertační práce vyvrací tvrzení, která nejsou nijak doložena citacemi. Autor disertační práce pouze referuje o zvoleném tématu. Jeho osobní interpretační výkon je spíše slabý. Není jasná struktura práce. Některé výklady jsou příliš elementární. Vyvozené závěry kvůli omezené textové bázi působí nepřesvědčivě. Při výkladu Aristotelových textů vybírá texty selektivně a neužívá sekundární literaturu. Nekriticky přejímá Křížovy překlady. Při interpretaci spisů Sigera z Brabantu opomíjí novější literaturu. Při interpretaci stanoviska Tomáše Akvinského neakcentoval argumenty obsažené v Sumách. Úroveň překladů je kolísavá. Celkově práci nedoporučil k obhajobě.

Kandidát p. Mgr. Miroslav Severa odpovídá na posudky oponentů.

Kandidát zodpověděl otázky kladené doc. Mgr. Danielem Heiderem, Ph.D. Vyložil teorii rozumového poznání jednotlivin u starší františkánské školy a Dunse Scota. Vysvětlil teorii

abstrakce/iluminace u Sigeru z Brabantu a Tomáše Akvinského. Krátce vyložil nauku o fyzické premoci u pozdějších tomistů. Vysvětlil způsob poznání duše oddělené od těla.

Kandidát částečně uznal oprávněnost námitky Václava Němce, Ph.D. ohledně toho, že některé předložené teze byly v minulosti předloženy již jinými autory. Kandidát se hájil tím, že některé teze, které byly u dřívějších badatelů pouze naznačeny, detailněji rozpracoval a rozvinul. U heterodoxních mistrů se jedná například o rozpracování důsledků jejich oddělení víry a rozumu a důsledky absence kreativní kauzality. Kandidát se nesouhlasně vyjádřil k výtce poukazující na kolísavou úroveň překladů. Kandidát vyjádřil politování nad množstvím jazykových chyb a překlepů v předložené práci.

Diskuse:

Václav Němec, Ph.D. reagoval na obhajobu kandidáta. Opět vytkl netransparentní práci se zdroji. Není jasné, co kandidát předkládá jako své závěry a co je standardní interpretační pozice vyslovená dřívějšími badateli. Často není zřejmé, jestli je kandidát obeznámen s pracemi těchto badatelů. Kandidát odpověděl, že práce dřívější badatelů rádne cituje.

Doc. Zdeněk Kratochvíl, Ph.D. vytkl omezenou textovou bázi práce. Vzněl dotaz na Aristotelovu teorii nekonečna. Je nějaký rozdíl mezi Tomášovou a Sigerovou interpretací Aristotelovy teorie nekonečna? Kandidát vysvětlil, že mu vzhledem k zaměření práce šlo o obhájení možnosti nekonečné řady příčin a nastínil rozdíl mezi uspořádání příčin *per se* a *per accidens*. Doc. Zdeněk Kratochvíl, Ph.D. namítl, že nevidí souvislost s Aristotelovou teorií nekonečna. Následně vzněl dotaz na vztah nekonečné řady příčin k Aristotelově nauce o prvotním hybateli. Kandidát odpověděl, že důkaz prvotního hybatele je založen na nemožnosti nekonečné řady *per se* uspořádaných příčin, kdežto heterodoxní mistři hájí možnost nekonečné řady příčin uspořádaných *per accidens*. Proběhla krátká diskuse nad možností zvětšení nekonečna dle moderních matematiků (Bolzano, Cantor).

Václav Němec, Ph.D. vytkl nedostatečné zpracování Aristotelovy teorie nekonečna.

Prof. PhDr. Stanislav Sousedík, CSc. vzněl dotaz na vztah předložené disertační práce k pozdějším (renesančním) heterodoxním mistrům. Kandidát uvedl několik příkladů, kde renesanční autoři detailněji rozpracovali nauku Sigeru z Brabantu.

Doc. Karel Thein, Ph.D. vzněl námitku proti interpretaci Aristotelovy nauky o sublunární a supralunární sféře. Kandidát poukázal na ediční problematiku Sigerova textu. Jednotlivé rukopisy se v klíčovém bodě liší.

Vyhlášení výsledků tajného hlasování: Hlasování se zúčastnilo pět členů komise (doc. Karel Thein, Ph.D., prof. PhDr. Stanislav Sousedík, CSc., doc. Zdeněk Kratochvíl, Ph.D., Václav Němec, Ph.D., Jan Palkoska, Ph.D.).

Kladných hlasů: 1. Proti: 4 hlasy.

Komise neudělila titul doktor (Ph.D.).

